T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018 / 486
KARAR NO : 2018 / 557
KARAR TR : 22.10.2018

ÖZET : 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan BAŞVURUNUN, aynı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca REDDİ gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : H.Y.
Vekilleri : Av A.D.& Av K.A.
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
Vekili : Av. O.S.

O L A Y : Davacı vekili dilekçesinde; müvekkilinin sol ayağını diz altından kaybederek gazi/malul olduğunu; 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 21.maddesinin 1.fikrasında "Kamu görevlilerinden yurtiçinde ve yurtdışında görevlerini ifa ederlerken veya sıfatları kalkmış olsa bile bu görevlerini yapmalarından dolayı terör eylemlerine muhatap olarak yaralanan, engelli hâle gelen, ölen veya öldürülenler hakkında 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümleri uygulanır. Ayrıca" dendikten sonra devamla E bendinde aynen "Malul olanların eksilen vücut organları, yurt içi veya yurt dışında en son teknik usullere göre yapılması mümkün sunileriyle tamamlatılır ve gerekirse tamir ettirilir veya yenisi yaptırılır." denildiğini; 5510 sayılı Sosyal Güvenlik ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 73. maddesinin 10.bendinde "3713 sayılı Kanuna göre aylık bağlanmış maluller, 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi veya 2330 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fikrasının (e) ve (f) bentlerinde sayılanlardan 3713 sayılı Kanun kapsamına giren olaylar sebebiyle aylık bağlananlar ile 3713 sayılı Kanun kapsamına girmese dahi başkasının yardımı ve desteği olmaksızın yaşamak için gereken hareketleri yapamayacak derecede malul olan vazife ve harp malullerinin sağlık kurulu raporuyla ihtiyaç duydukları her türlü ortez/protez ve diğer iyileştirici araç ve gereçler herhangi bir kısıtlama getirilmeksizin Kurumca karşılanır." denildiğini; belirtilen mevzuat hükümleri doğrultusunda aldığı Heyet raporuna göre müvekkilinin Sol mikroişlemcili programlanabilen uzaktan kumanda kontrollü ayaklı dizaltı protezi kullanmasının uygun bulunduğunu; müvekkilin raporunda tanımlanmış olan protezi fatura ile 95.313,90 TL bedel ile satın ve teslim aldığını, daha sonra ödemenin yapılması için kuruma başvuruda bulunduğunu ancak bugüne kadar sadece 54.000,00 TL.sinin ödendiğini; bakiye kalan 41.313,90TL için davalı tarafa Ankara 1.İcra Müdürlüğünün 2015/1054 esas sayılı dosyası üzerinden ilamsız icra takibine başlandığını, ancak davalı tarafin yapılan icra takibine itirazla takibin durmasını sağladığını ifade ederek; davalı tarafından Ankara 1.İcra Müdürlüğünün 2015/1054 esas sayılı dosyasına yapılan itirazın kaldırılarak takibin devamına karar verilmesi istemiyle 12.3.2015 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

1-Ankara 25.İş Mahkemesi: 31.10.2017 gün ve E:2016/618, K:2017/343 sayı ile, "(…)Uyuşmazlık çözüm yerinin adli yargı mı yoksa idari yargı mı olduğudur.

Yargı yolu kamu düzenidir. Mahkeme her aşamada resen dikkate alabilir. Burada davacı idareye başvurmuş ve 3713 SY kapsamında protez bedelini talep etmiş, idare talebini reddetmiştir.

Konu idari işlem niteliğindeki kararın iptalidir.

Bu nedenlerle mahkememizce uyuşmazlığın çözüm yeri idari yargı olduğu ve yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle görevsizlik verilmesi gerektiği sonucuna varılarak aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

KARAR: Yukarıda açıklanan nedenlere dayanılarak,

1-Mahkememiz görevsizliğine, idari yargının görevli olduğunun tespitine, talep halinde dosyanın İdare Mahkemesine gönderilmesine,

(…)

4-Tebliğden itibaren davacı vekilinin ve davalı vekilinin yüzlerine karşı iki hafta içinde İstinaf yolu açık olmak üzere…" karar vermiştir.

2-Davacı vekili, 10.11.2017 tarihli dilekçe ile, karar kesinleştiğinde dosyanın idare mahkemesine gönderilmesini talep etmiştir.

3-Davalı İdare vekili, vekalet ücreti ve yargılama giderlerine ilişkin olarak istinaf talebinde bulunmuştur.

4-Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 11.Hukuk Dairesi:20.3.2018 gün ve E:2018/418, K:2018/528 sayı ile, "(…)İLK DERECE MAHKEMESİ KARARININ ÖZETİ :

Dava konusu uyuşmazlığın 2330 ve 3713 Sayılı Yasalardan kaynaklandığı, kurum işleminin idari işlem niteliğinde olduğu gerekçesiyle " 1 - Mahkememiz görevsizliğine, idari yargının görevli olduğunun tespitine, talep halinde dosyanın İdare Mahkemesine gönderilmesine" karar verilmiştir.

İLERİ SÜRÜLEN İSTİNAF SEBEPLERİ :

Davalı vekili istinaf başvurusunda; 6100 sayılı HMK 331/2. Maddesinde yargı yolu yanlışlığından bahsedilmediğini, bu nedenle 2017 AAÜT'ne göre lehlerine vekalet ücretine hükmedilmesi gerektiğini ileri sürmüştür.

GEREKÇE:

Görev konusu kamu düzeni ile ilgili olup, mahkemelerce resen gözetilmesi gerekir.

İş Mahkemeleri, 5521 sayılı Kanun ile kurulmuş istisnai nitelikte özel mahkemeler olup, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 106'ncı maddesi ile mülga 506 sayılı Kanun'un 134. maddesinde bu Kanunların uygulamasından doğan uyuşmazlıkların yetkili iş mahkemelerinde görüleceği, 5510 sayılı Kanun'un 101'inci maddesinde de, aksine hüküm bulunmayan hallerde, 5510 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıkların iş mahkemelerinde görüleceği düzenlenmiştir.

5510 sayılı Kanunun, "5434 sayılı Kanuna ilişkin geçiş hükümleri" başlıklı geçici 4. Maddesinin 4. Fıkrasında, "Bu Kanunda aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde; iştirakçi iken, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fikrasının (c) bendi kapsamına alınanlar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak çalışmış olup bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fikrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar ile bunların dul ve yetimleri hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır.." düzenlemesi yer almaktadır.

Yukarıdaki açıklamalar ile somut olayda 2330 sayılı Yasa uyarınca vazife malülü gazi olarak aylık bağlanan davacıya takılan diz altı protez bedelinin tahsili için yapılan icra takibine vaki itirazın iptali istemine ilişkin davada taraflar arasındaki hukuki uyuşmazlığın çözümünde 506 veya 5510 sayılı Kanunun uygulama yeri bulunmadığı, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2'nci maddesine göre kimler aleyhine hangi sebeplerle hangi dava türlerinin idari yargıda açılabileceği açıklanmış olup, somut olayda idari yargı yerinde de dava açılamayacağı ve dava konusu uyuşmazlığın çözümünde genel mahkemelerin görevli olduğu anlaşılmakla, Ankara 25. İş Mahkemesinin 31.10.2017 gün ve 2016/618 - 2017/ 343 sayılı kararının kaldırılarak, yargılamanın Asliye Hukuk Mahkemesinde yapılması için dosyanın mahalline gönderilmesine ilişkin aşağıdaki hüküm tesis edilmiştir.

HÜKÜM:

1-Davalı Kurum vekilinin istinaf isteminin HMK'nın 353/ 1-a.3 maddesi uyarınca kabulü ile, Ankara 25. İş Mahkemesinin 31.10.2017 gün ve 2016/618-2017/343 sayılı kararının KALDIRILMASINA, yerine,

2-Kararın taraflara tebliğinden sonra HMK'nın 20.maddesi kapsamında Ankara 25. İş Mahkemesince işlem yapılarak, dosyanın görevli Ankara Nöbetçi Asliye Hukuk Mahkemesine gönderilmek üzere mahalli mahkemesine GÖNDERİLMESİNE,(…)

Dair, dosya üzerinde yapılan inceleme sonucunda 20.03.2018 tarihinde 6100 sayılı HMK'nın 362/1-c bendi uyarınca temyiz yolu kapalı olmak üzere…" karar vermiştir.

5- Davacı vekili, Ankara 25.İş Mahkemesine verdiği 3.5.2018 tarihli dilekçe ile, Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 11.Hukuk Dairesinin kararı gereğince dosyanın Ankara Nöbetçi Asliye Hukuk Mahkemesine gönderilmesini talep etmiş ancak Mahkemece bu talep karşılanmamıştır.

Davacı vekili bu kez, aynı istemle(ödenmeyen protez bedelinin tahsili için yapılan takipte Ankara 1.İcra Müdürlüğü'nün 2015/1054 sayılı dosyasında yapılan itirazın iptali ve takibin devamı) 4.1.2018 tarihinde idari yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 2.İDARE MAHKEMESİ; 19.1.2018 gün ve E: 2018/101 sayı ile, "(…) Dava dosyasının incelenmesinden; davacının sol bacağı ve ayağını kaybetmek suretiyle 3713 sayılı Kanun kapsamında gazi olduğu, aktif vakum dizaltı protezi eskidiğinden dolayı Gazi Üniversitesi Hastanesi'nde almış olduğu rapor uyarınca "sol mikroişlemcili, programlanabilen uzaktan kumanda kontrollü ayaklı dizaltı protezi" kullanmasının uygun görüldüğü, davacının firmasından bu protezi 95.313,90 TL'ye satın aldığı, Sosyal Güvenlik Kurumu'nca bu bedelin 54.000,00 TL'sinin ödendiği, kalan 41.313,90 TL için Ankara 1.İcra Müdürlüğü'nün 2015/1054 sayılı dosyasında davalı idare aleyhine takip yapıldığı, davalı idarece anılan borca itiraz edilmesi üzerine itirazın iptali ve takibin devamı istemiyle Ankara 25. İş Mahkemesinin E:2016/618 sayılı dosyasına itirazın iptali davası açıldığı, anılan Mahkemenin 31.10.2017 tarihli ve E:2016/618, K:2017/343 sayılı görevsizlik kararının kesinleşmesi bu defa aynı taleplerle Mahkememizde iş bu davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bakılan davada; dava konusu işlemin davalı idarenin protez bedelinin ödememesi işlemi olmadığı, davanın icra müdürlüğünce yapılan takip üzerine yapılan itiraza karşı açılmış itirazın iptali davası olduğu, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun yukarıda yer verilen hükümleri irdelendiğinde, İcra ve iflas dairelerinin muamelelerine karşı yapılan itirazlara ilişkin incelemenin icra mahkemesi hakimi yahut kanun gereğince bu görev kendisine verilmiş olan hakim tarafından yapılacağı, icra mahkemesi bulunmayan yerlerde ise bu itirazların icra yetkisini haiz sulh mahkemeleri tarafından inceleneceği, bu kapsamda Mahkeme kararı ile hükmedilen alacağın tahsili amacıyla İcra Dairesi aracılığı ile gönderilen ödeme emrine idarece yapılan itirazın adli yargı yerinde açılacak itirazın iptali davasında görüleceği açık olup, itirazın kaldırılması için idari yargıda dava açma imkanı bulunmadığından; uyuşmazlığın, özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Nitekim, benzer uyuşmazlıklarda Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün vermiş olduğu 02.02.2015 tarihli ve E:2015/47, K:2015/688 sayılı karar ile 04.05.2015 tarihli ve E:2015/313, K2015/329 sayılı karar da bu doğrultudadır.

Açıklanan nedenlerle, Mahkememizin görevsizliğine, 2247 sayılı Kanunun 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için iş bu dosya ile birlikte Ankara 25. İş Mahkemesinin E:2016/618 sayılı dava dosyasının Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosyanın incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine…" karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, Hicabi DURSUN'un Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU,

Birol SONER, Süleyman Hilmi AYDIN, Aydemir TUNÇ ve Nurdane TOPUZ'un katılımlarıyla yapılan 22.10.2018 günlü toplantısında: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, 2247 sayılı Yasa'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

Anayasa'nın 158. maddesinde, Uyuşmazlık Mahkemesinin adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözümlemeye yetkili olduğu belirtilmiş; 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 1. maddesinde, "Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir…"; 14. maddesinde, "Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli ve idari yargı mercilerinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir. / Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca (…) ileri sürülebilir. "; 19.maddesinde, "Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler. / (Değişik ikinci fıkra: 23/7/2008 – 5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir." denilmiştir. Aynı Yasanın 27. maddesinde ise, Uyuşmazlık Mahkemesinin, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceleyeceği; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddedeceği kuralına yer verilmektedir.

Dava dosyalarının incelenmesinden; Ankara 25.İş Mahkemesince idari yargının görevli olduğundan bahisle verilen 31.10.2017 gün ve E:2016/618, K:2017/343 sayılı kararın, istinaf yoluna başvurulması üzerine Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 11.Hukuk Dairesinin 20.3.2018 gün ve E:2018/418, K:2018/528 sayılı kararı ile kaldırılmasına, kararın taraflara tebliğinden sonra HMK'nın 20.maddesi kapsamında Ankara 25. İş Mahkemesince işlem yapılarak, dosyanın görevli Ankara Nöbetçi Asliye Hukuk Mahkemesine gönderilmek üzere mahalli mahkemesine gönderilmesine karar verildiği ancak İş Mahkemesince dosyanın belirtilen Mahkemeye gönderilmediği, dolayısıyla; Ankara 25.İş Mahkemesinin kararının kaldırılmasıyla, ortada adli yargı yerince verilmiş ve kesinleşmiş bir görevsizlik kararının bulunmadığı anlaşılmıştır.

Buna göre; ortada adli yargı yerince idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle verilmiş ve kesinleşmiş bir görevsizlik kararı bulunmadığından; adli ve idari yargı yerleri arasında görev uyuşmazlığı oluştuğundan söz etmek mümkün değildir.

Bu durumda, olayda, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen koşullar gerçekleşmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan Ankara 2.İdare Mahkemesinin 19.1.2018 gün ve E: 2018/101 sayılı başvurusunun, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca reddi gerekmiştir.

S O N U Ç : 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan Ankara 2.İdare Mahkemesinin 19.1.2018 gün ve E: 2018/101 sayılı BAŞVURUSUNUN, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca REDDİNE, 22.10.2018 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Aydemir	Nurdane
AYDIN	TUNÇ	TOPUZ